

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53 15 stycznia 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Nr
Ew. Inf. 707 / II

ADJUTANTURA GENERALNA

ae
6453/52

Przesyła się do wiadomości wyciąg z raportu eksperta wojskowego na Konferencji Pokojowej w Rydze, ppułk. Matuszewskiego, Nr.10 oraz projekt odpowiedzi na notę Joffego z dn. 16/XII.20.r., notę Joffego z dn. 30/XII.20.r. i pisma Jordańskiego z dn.29/XII.20.r.

4. z kaczyniki.

Za zgodność:

W/z I. Zastępcy Szt. Gen.

/-/ P I S K O R

pułk. Szt. Gen.

Otrzymują:

1. Min. S. Zagr.
2. " " Wojsk.
3. Adj. Gen.
5. Ew/5.

M. Z. *[Handwritten signature]*

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. 6453/G dnia 18 / I 1921 r.

Wydziel

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

121

Ryga, dnia 1/I. 1921.r.

Delegacja pokojowa
Ekspert Wojskowy
No 225.

R A P O R T No.10.

Rosja 1. Sprawa tranzytu. Na wewnętrznym posiedzeniu Komisji Ekonomicznej z udziałem majora Jędrzejwicza ustalono projekt konwencji o tranzycie. Przewiduje się, iż do czasu zawarcia konwencji o handlu i żegludze, w której uregulowaną zostanie sprawa tranzytu przepisy, które regulować będą wzajemne tranzyto, mogą być wypowiedziane z wzajemnym trzymiesięcznym przedzeniem. Tranzyt wolny odbywać się ma wszystkimi wodnymi drogami i kolejami z uwzględnieniem zdolności przewozowej dróg oraz potrzeb ruchu wewnętrznego własnego kraju i zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Czasowo wyznacza się dwa punkty przejściowe: Stołbce i Zdołbunowo. Tam się odbywa także przeładowywanie transportów. Transport nie będzie obciążany żadnymi cłami tranzytowymi. Jednak Polska zastrzega sobie swobodę w unormowaniu warunków tranzytu dla towarów pochodzenia niemieckiego i austriackiego. Zakazane do tranzytu są:

- a/ artykuły wojenne i przedmioty zaopatrzenia wojskowego;
- b/ druki, matryce i stereotypy.

Pozatem ograniczenia aż do zakazu włącznie dopuszczalne są na podstawie wewnętrznych zarządzeń, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, zarządzeń sanitarnych oraz postanowień, mających na celu regulowanie życia gospodarczego każdego z krajów umawiających się.

To są najważniejsze punkty konwencji. Przy rozważaniu tych punktów Komisja stała silnie na stanowisku, że sprawa tranzytu jest właściwie umową jednostronną na korzyść Rosji i z tego tytułu wprowadziła silne ograniczenia. Żywszą dyskusję wywołało sprecyzowanie przedmiotów zaopatrzenia wojskowego. Postanowiono nie wyliczać tych przedmiotów, po-

zostawiając to do późniejszego uznania przez M.S.Wojsk. Ekspert wojskowy był zdania, że do czasu podpisania konwencji handlowej takie przedmioty, jak lokomotywy i tp. puszczane do Rosji przez Polskę być nie powinny, jako wybitnie wzmagające gotowość bojową Rosji.

Na rozprawy wspólne z Bolszewikami konwencja o tranzycie jeszcze nie weszła.